

Περίληψις τής 'Στησίας 'Εκθέσεως του Τμήματος Δασών

του 'Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων διά το έτος 1974.

Οι τεθέντες κυριώτεροι στόχοι και έπιδειξεις του Τμήματος Δασών για το 1974 ήσαν οι ακόλουθοι:-

(1) Συγκομιδή και διέσωσης τής καείσης ξυλείας είς τό δύμασης Ημέρα.

(2) Η προστασία τῶν δασῶν ἐκ τῶν πυρκαϊῶν και τῶν ζλλων ἔχθρων.

(3) Η δύναδασωσίς καμένων ἐκτάσεων και η δάσωσης γυμνών τοιούτων.

(4) (i) Η παραγωγή ξυλείας και ζλλων δασικῶν προϊόντων,

(ii) Η παραγωγή δασικῶν και καλλωπιστικῶν φυτῶν.

(5) Η δασοκομιδή περιποίησης τῶν συστάδων.

(6) Η Διαχείρισης τῶν δασῶν και τῶν δασικῶν ἐκπρόσεων.

(7) Η ἐκπαίδευσης Κυπρίων και άλλοδατῶν δασοπόνων.

(8) Η συνέχισης και ἐπέκτασης τῶν δασικῶν ἔρευνῶν.

(9) (i) Η διάνοιξης νέων δασικῶν διδών και η βελτίωσης τῶν ψισταμένων.

(ii) Η συντήρησης και βελτίωσης τῶν τηλεπικοινωνιών.

(iii) Η κατασκευή νέων κατοικιῶν και η συντήρησης τῶν ψισταμένων.

(iv) Η άγορά νέων μηχανημάτων και η συντήρησης τῶν παλαιῶν.

(10) Η προστασία πού περιβάλλοντος και η παροχή άναψυχής είς τό κοινόν.

(11) Η έξασφάλισης άπασχολήσεως είς παραδασοβίους πληθυσμούς.

Διά τήν ἐκπλήρωσιν τῶν στόχων και ἐπιδειξεων του Τμήματος ἐνεκρίθησαν πιστώσεις £419,776.000 μίλια ἐκ του Τακτικού Προϋπολογισμού και £655,522.000 μίλια ἐκ πού Προϋπολογισμού 'Αναπτύξεως, ήτοι τό δύλικόν ποσόν τῶν £1,075,298.000 μίλια.

Έδαπανήθη δέ τό ποσόν τῶν £391,910.000 μίλια και £26,110.000 μίλια ἀντιστέχως, ήτοι τό δαπανηθέν συνολικόν ποσόν ἀνήλθε είς £818,020.000 μίλια.

1. Συγκομιδή και διέσωσης τής καείσης ξυλείας.

Το 1974 ύπηρε τό καταστρεπτικώτερον έτος είς τήν σύγχρονον ιστορίαν τῶν Κυπριακῶν δασῶν. Λόγω πού ήακοβούλου ἐμπρησμού τῶν δασῶν μαζί κατά τόν Ιούλιον και Αύγουστον ὥπο τής τουρκικῆς δεροπορίας, διαρκούσης τής τουρκικῆς εἰσβολῆς, ἐπροξενήθησαν τεράστιαι ζημιέι είς τόν δασικόν πλούτον τής νήσου. "Εκτασίς 100 τετραγωνικῶν μιλίων περίπου (193.600 κυβ. σκαλά) ἐχαμη, ἐκ τής δύοις 83,5 τετρ. μίλια (161.650 κυβ. σκαλαί) είς τό δάσος Πάφου και 16 τετρ. μίλια (30.976 κυβ. σκαλαί) είς τό δάσος Βορείου Όροσειράς περίπου. Ο δγκός τής καείσης ξυλείας είς τό δάσος Πάφου ύπελογίσθη είς 8,700,000 ἀφλοίσιν κυβ. πόδας περίπου, δξίας £3,000,000.000 μίλια περίπου. Ο ύπολογισμός πού δγκου τής καείσης ξυλείας είς τάς κατεχομένας υπό τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων εἰσβολῆς περιοχάς δέν ήτο δυνατόν νά γίνη. Παρομοίως ή ακριβής έκτασης τῶν καέντων δασῶν είς τάς ἐν λόγω περιοχάς δέν είναι γνωστή.

Η αμεσος ύλοτομία τής ξυλείας και η διάθεσης τής είς τάς δασικάς βιομηχανίας ή ή αποφλοίωσης, ή στοίβαξης τής είς αποθήκευτικούς χώρους ως και η διατήρησης τής διά διαφόρων χημικῶν ούσιων, ἐκρίθη άναγκαια, λόγω πού κινδύνου προσβολῆς και καταστροφής τής υπό ἐντόμων και μυκήτων.

Δι' ἀποφάσεων τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου, (1) συνεστήθη ἐπιτροπή ὑπό τὴν ἔπωνυμίαν "Ἐπιτροπὴ Δασφν" ὑπό τὴν προεδρίαν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ 'Υπουργεῖου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων διὰ τὸν καλύτερον συντονισμὸν τῆς τεραστίας καὶ δυσκόλου ἐργασίας, (2) δινεστάλησαν ὅλαι αἱ ὑλοτομίαι πρασίνης ξυλείας (3) παρεχωρήθησαν εἰς τὸ Τμῆμα Δασῶν πιστώσεις ὧψους 453,470.000 μέλς δι' ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας.

Διάφοροι Κυβερνήσεις καὶ Ὀργανισμοί μᾶς παρεχώρησαν ὑπό μορφὴν βοηθείας μηχανήματα ἢ καὶ ἐμπειρογνώμονας διὰ γνωμάτευσιν διον ἀφορᾶ τὴν συγκομιδὴν καὶ διάσωσιν τῆς καείσης ξυλείας. Συγκεκριμένως ἡ Ἑλλάς, ἡ Ὀμόσπονδος Δημοκρατία τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, τὸ Ηνωμένον Βασίλειον, ἡ Γιουγκοσλαβία καὶ τὰ 'Ηνωμένα 'Εθνη μᾶς παρέσχον ποιαύτην βοήθειαν. Δραπτόμεθα τῆς εὐκαιρίας νά ἐκφράσωμεν τὰς ἀπειρους εύχαριστίας μᾶς πρός τὰς ὡς ἄνω Κυβερνήσεις καὶ Ὀργανισμούς διέ τὴν παρασχεθεῖσαν βοήθειαν ἥτις ὑπῆρξε πολύτιμος.

'Η ὅλη ἐργασία εἰς τὸ δάσος Πάφου ἔχει χωρισθῇ εἰς δύο φάσεις ἥτοι:-

- 1) Τὴν ὑλοτομίαν ὅλης τῆς καείσης ξυλείας τῆς καταλλήλου δι' οἰκοδομησίμους σκοπούς, καὶ
- 2) Τὰς ἀποψιλωτικές, ὑλοτομίας, μετά τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς πρώτης φάσεως.

Παρ' ὅλας τὰς δυσκολίας λογω τῆς ἐκτάκτου πολιτικῆς καταστάσεως καὶ τῆς ἐλλείψεως ἐπαρκῶν μηχανημάτων, ἐντούτοις ἡ ἐργασία διεξῆθη μέχρι τὸ τέλος τοῦ ἔτους πολὺ ἕκανοποιητικῶς. Οἱ πλεῖστοι ἐκ τῶν ἐκτοπισθέντων δασικῶν ὑπαλλήλων ἐκ τῶν κατεχομένων Δασικῶν Περιφερειῶν Ἀμμοχώστου, Βορείου Όροσειρᾶς καὶ μέρους τῆς Λευκωσίας ὡς καὶ πολλοὶ ἄλλοι ὑπάλληλοι μετετέθησαν εἰς τὴν Δασικήν Περιφέρειαν Πάφου, διά τὴν ἀνάληψιν καθηκόντων εἰς τὰς ὑλοτομικάς ἐργασίας. Πέριξ τῶν 1000 ἐργατῶν ἀπησχολοῦντο ἐπίσης εἰς τὰς ἐργασίας.

Μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἔτους ὑλοτομήθησαν ἐκ τῶν καμένων περιοχῶν τοῦ δάσους Πάφου 1.596.240 ἀφλοιοι κυβ. πόδες, οἰκοδομησίμου ξυλείας καὶ 195.813 ἀφλοιοι κυβ. πόδες μίλλης ξυλείας, πρὸς ἴκανοποίησιν τῆς τρεχούσης ζητήσεως διὰ τοιαύτην ξυλείαν ὑπό τῶν βιομηχανιῶν, ἥτοι σύνολον 1.792.050 ἀφλοιοι κυβ. πόδες.

2. Προστασία.

Αἱ πυρκαϊαὶ κατά τοὺς θερινούς μῆνας εἶναι ὁ μεγαλύτερος καὶ σοβαρότερος κίνδυνος τῶν δασῶν μᾶς, λόγω τοῦ παραπεταμένου θερμοῦ καὶ ξηροῦ θέρους. Παρ' ὅλα τὰ ληφθέντα ὑπό τοῦ Τμήματος μέτρα διά τὴν πρόληψιν καὶ καταπολέμησιν τῶν πυρκαϊῶν, ἥτοι τὴν λειτουργίαν σώματος Δασοπυροσβεστῶν, τὴν ἐπάνδρωσιν 16 πυρόφυλακίων ἐπὶ βουνοκορφῶν διά τὴν ἄμεσον ἐπισήμανσιν των κ.λ.π. ἐν τούτοις αἱ πυρκαϊαὶ τοῦ παρελθόντος θέρους ἐκ τούρκικῆς εἰσβολῆς δέν κατέστη δυνατόν νά κατασταλοῦν ἐγκαίρως λόγω τὸν γέγονότος διτε ἔξεινούσαν ταυτοχρόνως εἰς τὰς διάφορα μέρη τοῦ δάσους καὶ λόγω τοῦ γέγονότος διτε κατεπολεμῶντο ὑπό τὰς πλέον ἀντιξόους συνθήκας καὶ ἐνδοὶ οἱ 'Εθνοφρουροί μᾶς οἱ δύονοι μᾶς προσέφερον πάντοτε πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὴν κατάσβεσιν δασικῶν πυρκαϊῶν, δέν ἥδυναντο νά μᾶς βοηθήσουν διότι ἡ σχολοῦντο μέ τὰς πολεμικάς ἐπιχειρήσεις πρός ἀποσύβισιν τῆς εἰσβολῆς. Προσέτι πολλά ἐκ τῶν μέσων τοῦ Τμήματος Δασφν, ὡς ὄχηματα, μερύματοι κ.λ.π. εἶχον ἐπιταχθῇ διά τὴν πολεμικήν προσπάθειαν, πολλοὶ δέ Δασικοί ὑπάλληλοι καὶ ἔργαται οἴτινες κατέβησαν τὴν ἀναγκαῖαν πεῖραν διά τὴν κατάσβεσιν δασικῶν πυρκαϊῶν ὑπηρετοῦσαν εἰς τὴν 'Εθνοφρουράν.

Οι δασικοί υπάλληλοι και πέραν των 1000 έργατων έκ των πέριξ χωρίων οίτινες έπεστρατεύθησαν διά τόν σκοπόν αύτόν, εκργάσθησαν νυχθμερόν αδ περίοδον 15 ήμερών περίπου. Παρά τας ύπερανθρώπους προσπαθείας και αύτοθυσίαν των Δασικών υπαλλήλων και δλων των άλλων οίτινες έβοήθησαν είς τήν κατάσβεσιν των πυρκαϊών, αι κυρκαϊαί έπεξετάθησαν και έκανσαν τό 1/3 περίπου του πλέον παραγωγικού δάσους είς τήν Δασικήν Περιφέρειαν Πάφου, μέτεραστίας έπιπτώσεις έπι του δασικού μας πλούτου. Τόσον αι άμεσοι ζημίαι ήτοι ή έλλειτωσις τής παραγωγής δασικών προΐντων, (ή άξεια τής ξυλείας μόνον είς τό καέν δάσος Πάφου ήτις θά ύλοτομή ή και χρησιμοποιηθή σύν τῷ χρόνῳ ύπολογίζεται είς £3,000,000.000 μελς περίπου και ή άξεια τής μπωλεσθείσης έτησίας παραγωγής είς £90,000.000 μελς περίπου) δσον και αι έμμεσοι ζημίαι άπι του δάσους και του φυσικού περιβάλλοντος ένγένει ήσαν τεράστιαι.

Διεύ τήν προστασίαν τῶν δασῶν ἔδαπανήθη τό ποσόν τῶν £41,430.000 μέλς. Οἱ ἐπιστρατευθέντες διεύ τήν κατάσβεσιν τῶν πυρκαϊῶν ἔργαται προσέφερον τὰς ὑπηρεσίας τῶν ἔθελοντικῶν καὶ τό Τμῆμα Δασῶν εὐχαριστεῖ θερμῶς τούτους ὡς καὶ ολοὺς τούς ἄλλους οἵτινες ἐβοήθησαν αὐτῷ κατά τὸν ἔναν Φεβρουαρίου τρόπον κατά τὰς πλέον δυσκόλους στιγμάς τῆς ιστορίας του.

3. Ἀναδοσωτες.

‘Η άναδρσωσις γυμνῶν ἔκτάσεων καὶ ἡ συμπληρωσις τῶν διακένων ἐσυνεχίσθη καὶ κατὰ τό ὑπό ἐπισκόπησιν ἔτος εἰς περιορισμένην κλήμακα λόγω τῶν ἐπειγουσῶν καὶ πολλῶν ἐργασιῶν τοῦ Τμήματος διά τὴν συγκομιδὴν καὶ διάσωσιν τῆς καείσης ξυλείας. Κατά τό 1974 ἐκαλλιεργήθη ὀλικῇ ἔκτασις 2168 κυβερνητικῶν σκαλῶν, ἀνεδασώθησαν δέ 1533 σκάλαι ἀντί τοῦ ποσοῦ τῶν £20,977.000 μίλιας. Άτι καεῖσαι κατὰ τό 1974 ἔκτασεις ἥρχισαν νά καθαρίζωνται τό πρώτον ἐκ τῶν καέντων δένδρων, προβλέπεται δέ ὅτι ἡ ἀναδρσωσις των θά μρχίσῃ ἀπό τό 1975 καὶ θά διαρκέσῃ ἐπί μέσαν περίπου πενταετίαν. Ή άναδρσωσις τῶν ἔκτασεων αὐτῶν θά στοιχήσῃ περί τα £2,500,000.000 μιλιαρίου.

4. Παραγωγή και κατανάλωσις.

• Ή παραγωγή ξυλείας και η προμήθεια της έπιτοπίου δασικής βιομηχανίας διά δασικών προϊόντων έσυνεχίσθη και επί τούτης της περιόδου στην Ελλάδα ήταν σημαντική. Μέχρι τόν Αύγουστον του 1974, δε μεστάλη διέποφθασεως το Υπουργικό Συμβούλιον ή ύλοτομία πρασίνης ξυλείας, ύλοτομήθησαν και διετέθησαν είς τήν δασικήν βιομηχανίαν ἐκ τῶν κρατικῶν δασῶν 1,448.832 κυβ. πόδες ἀφλοίσου στρογγύλης ξυλείας και 170.949 κυβ. πόδες καυσοξύλων. Ἐκ τῶν διαιτικῶν δασῶν διετέθησαν 19.953 κυβ. πόδες ἀφλοίσου στρογγύλης ξυλείας και 4.407 κυβ. πόδες καυσοξύλων.

Κατά τήν περίοδον Αύγουστου-Δεκεμβρίου, όλοτομήθησαν ἐκ τῶν καεισῶν περιοχῶν τοῦ δάσους Πάρφου 1.792.050 κυβ. πόδες ἀφλοίου στρογγυλης ἔυλειας περίπου. Μέρος αὐτῆς, ἥτοι 338.433 κυβ. πόδες ἀφλοίου στρογγυλης ἔυλειας περίπου διετέθη εἰς τὴν ἐπιτόπιον δασικήν βιομηχανίαν, μέρος αὐτῆς ἀπεφλοιώθη, ἐστοιβάχθη εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Τμήματος Δασῶν, ὑπεκαπνίσθη καὶ ἐσκονίσθη διὰ διαφόρων φαρμάκων, καὶ μέρος αὐτῆς κατέκειτο ἐντὸς τοῦ δάσους, μέχρι τῆς μεταφορᾶς του εἰς τὰς ἀποθήκας.

Τό Τμήμα Δασών είσεπραξε κατά τό 1974 3203,037.000 μίλις έχ της πωλήσεως ξυλείας.

Κατά τό 1974 έλειτούργησαν δύο νέαι μεγάλαι δασικαί βιομηχανίαι, ή δημοσία έταιρεία Δασικαί Βιομηχανίαι Κύπρου Λτδ, διά τήν παραγωγήν τετραγωνισμένης ξυλείας και μοριοσανόδων, και έδιωτική έταιρεία όπρ τήν έπωνυμίαν Δασικαί Βιομηχανίαι "Ατλας", διά τήν παραγωγήν άντικολλητών (κόντρα - πλακέ). Έξεδόθησαν συνολικώς 76 άδειαι διέργασίαν πριστηρίων, έκ τῶν όποιων 20 ενδισκονται εἰς τήν κατεχομένην περιοχήν.

Κατά το 1974 είσηχθη έκ του έξωτερικού έντλεια ή προέργυα αύτης δεξας £10,015,522.000 μέλις περίπου έν συγκρίσει μέ £9,600,000.000 μέλις κατά το έτος 1973.

5. Δασοκομική.

Κατά το ύπορο έπισκοπησιν έτος σημασία έδρθη έπισησης είς την δασοκομική περιποίησιν τών συστάδων μέ σκοπόν την συντήρησιν τών φυτειών και την ποιοτική βελτίωσιν της παραγωμένης έντλειας. Επυχεν περιποιήσεως έκτασις 5.645 κυβερνητικών σκαλών μέτρι δαπάνης £12,459.000 μέλις.

Η συλλογή σπόρων δασικῶν και καλλωπιστικῶν δένηδρων διά την κάλυψιν τών μναγκῶν του Τμήματος ως και δι'έξαγωγήν ήτο περιορισμένη λόγω τών δημιουργηθέντων έκτακτων συνθηκῶν. Συνελέγη ποσότης 800 χιλιογράμμων περίπου, ήποια το 1/3 περίπου της συνήθους έτησιας συγκομιδής. Μέχρι τόν Αύγουστον έξηχθη είς το έξωτερικό ποσότης 1230 χιλιογράμμων αντί του ποσού τών £2,134.000 μέλις.

Κατά το 1974 παρήχθησαν 236.365 δενδρύλλια και ούτω δ συνολικός άριθμος δενδρυλλίων είς τά δασικά φυτώρια έκ της παραγωγής του 1974 και έκ της παραγωγής προηγουμένων έτών άνηλθε είς 655.177. Είς τό κατέχομενον ύπορο τών τουρκικών στρατευμάτων φυτώριον Μόρφου παρέμεινον 174.500 δενδρύλλια περίπου.

79.635 δενδρύλλια έφυτεύθησαν ύπορο του Τμήματος έπιπροσθέτως τών σπαραδάν ύπαυτού έκτασεων, 116.450 έπωληθησαν είς διλλα κυβερνητικά, τμήματα και είς τό κοινόν και 44.500 έδροι θησαν δωρεάν είς διέφορα σχολεῖα, Κοινότητας, ίδρυματα κ.λ.π. διά την δενδροφύτευσιν δημοσίων ή κοινωνικῶν χώρων.

6. Η Διαχείρισης τών Δασών και Δασικών έκτασεων.

Τό Τμήμα Δασών έσυνεχισε την άρξαμένην κατά το παρελθόν έτος έργασίαν διά την έπανεκτίμησιν του έντλειας αύξησεως τών παραγωγικών δασών διά της έφαρμογής διεγματοληπτικής έρευνής, συμφώνως τών καιρούνων της στατιστικής έπιστημής. Η έργασία διεκόπη διμώς λόγω της άπασχολήσεως του προσωπικού είς τάς έργασίας συγκομιδής και διασώσεως της καείσης έντλειας.

Κατά το 1974 έγοικισθησαν 38.672 σκάλαι δασικής γῆς διά γεωργικούς σκοπούς, είσεπράχθη δέ ποσόν τών £5,055.000 μέλις.

Εξεδρούθησαν ή μνενεώθησαν 21 έρευνατικά άδειαι, 76 άδειαι διά δειτουργίαν λατομείων και 2 άδειαι διά λειτουργίαν μετάλλεων.

7. Έκπαίδευσης.

Τό Δασικό Κολλέγιον Πρόδρομου σύνεπληρωσεν κατά το 1974 τό 23ον έτος συνεχούς λειτουργίας του, 'Απεφοίτησαν 6 φοιτηταί έκ τών δύοιων 3 Κύπριοι και 3 Άλλοδαποί κατά το παρελθόν άκαδημαϊκόν έτος.

Τό 24ον Άκαδημαϊκόν έτος ήρχισε τόν Οκτώβριον το 1974 μέ 30 φοιτητάς έκ τών δύοιων 18 Κύπριοι και 12 Άλλοδαποί.

9. Δασικά "Έρευνατ.

Κατά το 1974 έσυνεχίσθη ή διεξαγωγή πειραμάτων και έρευνων διά την έπιλυσιν προβλημάτων σχετιζομένων μέ την ποιοτική βελτίωσιν, προστασίαν και μάκπτυξιν τών δασών, έδαπανήθη δέ τό ποσόν τών £2,560.000 μέλις.

Η προφύλαξις, της καείσης έντλειας κατά τών έντομων και μυκήτων δποτελεί σοβαρόν μέλημα του Τμήματος. Ανελήφθησαν δέ πειράματα χημικής προστασίας της έντλειας, τά δποτά μέχρι της στιγμής διείχθησαν πολύ δποτελεσματικά ως και διλλα συναφή πειράματα. Δραττόμεθα της εύκαιριας να εύχαριστήσωμεν θερμώς τό Τμήμα Γεωργίας διά παράσχεθεσαν πρός ήμας έν προκειμένω βοήθειαν.

‘Η Δασική Μελισσοκομία ἐσυνεχίσθη καὶ κατά τό ὑπό ἐπεισκόπησιν ἔτος ἐπί πειραματικῆς βάσεως διέ νά ἐξακριβωθῇ κατά πόσον διῆγαται τό Τμῆμα νά ἐξάσκηση τήν μελισσοκομίαν εἰς δασικάς περιοχάς ἐπί ἐμπορικῆς καὶ ἐκτεταμένης κλίμακος. Διέ τόν σκοπόν αὐτόν ἐδαπανήθη τό ποσόν τῶν £600,000 μίλια.

9. (ι) Οδοιποιία.

‘Η διάνοιεις περισσοτέρων ὀδῶν καὶ ἡ βελτίωσις τῶν υφισταμένων ἀποτελεῖ σοβαρόν μέλημα τοῦ Τμήματος διότι ἡ ἕπαρξις ἐνός καλού δασικοῦ ὀδικοῦ δικτύου ἐξυπηρετεῖ ἀφ' ἑνὸς μὲν τήν προστασίαν καὶ τήμ ἐκμετάλλευσιν τῶν δασῶν ἀφ' ἑτέρου δέ τήν συγκοινωνίαν τῶν παραδασοβίων πληθυσμῶν. Κατά τό 1974 κατεσκευάσθη δασική ὁδός μήκους 0.60 μίλια εἰναντί δαπάνης £2,512,000 μίλια καὶ διεπλατύνθησαν 15,60 μίλια παλαιῶν δασικῶν ὀδῶν (ἀπό 13 εἰς 24 πόδας πλάτους) εἰναντί τοῦ ποσοῦ τῶν £30,252,000 μίλια. Ἐπίσης διηνοίχθησαν 32,29 μίλια στενῶν ὀδῶν προσπελάσεως εἰς τάς καμένας περιοχάς κυρίως διά τήν ἐξαγωγήν τῆς ξυλείας εἰναντί δαπάνης £30,209,000 μίλια. Διεπλατύνθη γέφυρα πλησίον τοῦ σταθμοῦ Καπούνρας εἰναντί δαπάνης £5,142,000 μίλια.

Τό ὄλικόν μήκος τῶν δασικῶν ὀδῶν κατά τό τέλος τοῦ ἔτους 1974 διγράχετο εἰς 812.69 μίλια καὶ τῶν ὀδῶν προσπελάσεως εἰς 205,76 μίλια, ἐκ τῶν ὀποίων 154,66 μίλια καὶ 25,11 μίλια διηνοίσθιας εὑρίσκονται εἰς τήν ὑπό πών τουρκικῶν στρατευμάτων εἰςβολῆς κατεχομένην περιοχήν.

(ιι) Τηλεπικοινωνία.

Τό Τμῆμα Δασῶν διεπηρεῖ ἀριστα ὄργανωμένον τηλεπικοινωνιακόν δικτύου διέ τήν προφύλαξιν καὶ διαχείρισιν τῶν δασῶν. Διέ τήν συντήρησιν τοῦ κατά τό 1974 ἐδαπανήθη τό ποσόν τῶν £8,037,000 μίλια καὶ διέ τήν ἐπέκτασιν καὶ βελτίωσιν τοῦ τό ποσόν πών £970,000 μίλια.

Τό Τηλεπικοινωνιακόν δικτύου κατά τό τέλος τοῦ ἔτους 1974 ἀπέτελετο ἐκ:-

- (α) 467 μίλιων γραμμῶν, ἐκ τῶν ὀποίων 82 μίλια εἰς τήν κατεχομένην περιοχήν.
- (β) 352 τηλεφωνικῶν συσκευῶν, ἐκ τῶν ὀποίων 71 εἰς τήν κατεχομένην περιοχήν.
- (γ) 12 τηλεφωνικῶν κέντρων, ἐκ τῶν ὀποίων 3 εἰς τήν κατεχομένην περιοχήν.
- (δ) 20 ἐνδιαμέσων ραδιοτηλεφωνικῶν σταθμῶν ἐκ τῶν ὀποίων 7 εἰς τήν κατεχομένην περιοχήν.
- (ε) 6 ραδιοτηλεφωνικῶν σταθμῶν ἐλέγχου ἐκ τῶν ὀποίων 2 εἰς τήν κατεχομένην περιοχήν.
- (στ) 61 ἀσυρμάτων αὐτοκινήτου ἐκ τῶν ὀποίων 7 περέμεινον εἰς τήν κατεχομένην περιοχήν.
- (ξ) 55 φορητῶν ἀσυρμάτων ἐκ τῶν ὀποίων 7 παρέμεινον εἰς τήν κατεχομένην περιοχήν.

Αἱ συνολικαὶ ζημίαι τάς ὀποίας ὑπέστη τό Τμῆμα Δασῶν ἐκ τῆς τουρκικῆς εἰςβολῆς διότι μέσω τοῦ δασικοῦ τηλεφωνικοῦ δικτύου εἰς £42,900,000 μίλια περίπου.

Κατά τό αὐτόν ἔτος εἰςεπράχθη τό ποσόν τῶν £550,000 μίλια ἀπό τήν ἐκτέλεσιν ἴδιωτικῶν κλήσεων μέσω τοῦ δασικοῦ τηλεφωνικοῦ δικτύου. Ἐπιπροσθέτως εἰςεπράχθη τό ποσόν τῶν £133,000 μίλια ἀπό τήν Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, ὡς συνοίκιον διέ τήν χρησιμοποίησιν τῶν δασικῶν γραμμῶν.

(ιιι) Δασικά Κτίρια.

Κατά το 1974 άνηγέρθη μια νέα κατοικία είς τόν Σταυρόν της Ψώκας, άποχωρητήρια είς Χιονίστραν, και μία άποθήκη είς τόν Δασικόν Σταθμόν 'Αγίου Θεοδώρου. Διά τήν άνεγερσιν και τόν έξοπλισμόν τῶν ώς ανω κτιρίων έδαπανήθη τό ποσόν τῶν £5,081.000 μέλς.

Σημαντικαίς βελτιώσεις ἔγιναν είς τήν Πολυκατοικίαν Πλατανιών, είς τήν Καντίνα Σταυρού Ψώκας και είς διάφορα άλλα δασικά κτίρια, μντί τού ποσού τῶν £2,943.000 μέλς.

Αἱ ζημίαι τού Τμήματος είς Δασικά κτίρια λόγω της εἰσβολής υπολογίζονται είς £78,550.000 μέλς.

Λόγω της μεταθέσεως τῶν ἔκτοπισθέντων δασικῶν ὑπαλλήλων είς τάς Δασικάς Περιφερείας τάς ὄποιας ἐλέγχει τό κράτος, ἐδημιουργήθη μέγα στεγαστικόν πρόβλημα. Οὕτω ἡρχισε ἡ κατασκευή ξυλίνων κατοικιῶν είς Σταυρόν Ψώκας και είς Πλατάνια, αἱ πλεῖσται τῶν ὄποιων θά άποπερατωθούν κατά τό πρόσεχές ἔτος, διά τήν στέγασιν τῶν δασικῶν ὑπαλλήλων και ἐργατῶν.

(iv) Μηχανήματα και 'Οχήματα.

Κατά το 1974 έδαπανήθη τό ποσόν τῶν £18,000.000 μέλς περίπου διά τήν άγοράν μηχανημάτων, όχημάτων και άλλου μηχανικού έξοπλισμού. Διά τήν συντήρησιν τῶν παλαιῶν μηχανημάτων και όχημάτων έδαπανήθη τό ποσόν τῶν £44,830.000 μέλς.

Αἱ ζημίαι τού Τμήματος είς μηχανικόν έξοπλισμόν λόγω της εἰσβολής υπολογίζονται είς £16,720.000 μέλς.

10. Φυσικόν Περιβάλλον.

Τό Τμήμα Δασῶν συνέβαλε τά μέγιστα είς τήν υπό τού 'Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικῶν Πόρων άναληφθεῖσαν προσπάθειαν διά τήν προστασίαν τού Φυσικού Περιβάλλοντος διά ποικίλων δραστηριοτήτων κυριώτεραι τῶν ὄποιων ἥσαν αἱ ἀκόλουθοι:-

- (α) Η άναληφθεῖσα υπό τού Τμήματος προκαταρτική ἐργασία διά τόν διαχωρισμόν τῶν Κρατικῶν Δασῶν είς Μονίμους Δασικάς Περιοχάς, είς 'Εθνικά Πάρκα και είς Ζώνας Διατηρήσεως της Φύσεως ἐσυνεχίσθη και κατά τό υπό ἐπισκόπησιν ἔτος.
- (β) Τό Τμήμα διά διαλέξεων, ἐθελοντικῶν ἐργασιῶν, ἕορτῶν και διαλιτῶν ἀπό Ραδιοφώνου και Τηλεοράσεως ἐνέπτεινε τάς προσπαθεῖας τού διά τήν έξαπλωσιν τού πρασίνου και τήν προστασίαν τού φυσικού περιβάλλοντος, ἰδίως μετά τήν τρομερήν καταστροφήν του υπό τῶν Τούρκων εἰσβολέων.
- (γ) Διά τήν βελτίωσιν και ἐπέκτασιν τῶν ἐκδρομικῶν χώρων Πλατανιών, Πασιά-Λειβάδι, Κομιτετζή, Μάνδρα τού Καμπιού, Σαλαμίνος, Κιονιών χλπ. έδαπανήθη τό ποσόν τῶν £1,716.000 μέλς. 'Επίσης διά τήν συντήρησιν τῶν υφισταμένων ἐκδρομικῶν χώρων έδαπανήθη τό ποσόν τῶν £1,350.000 μέλς τό δύον παρεχωρήθη υπό τού 'Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

11. Έξασφάλισις απασχολήσεως είς παραδασοβίτες πληθυσμούς.

Είς τά πλαίσια της κοινωνικοομικῆς πολιτικῆς τού κράτους, ἐκφράζομένης και διά τού Τμήματος Δασῶν, ἐξησφαλίσθη ἀπασχόλησις είς τούς παραδασοβίτες πληθυσμούς και είς πολλούς ἔκτοπισθέντας, οἱ ὄποιοι κατέψυγον είς τά πλησίον τῶν δασῶν μας χωρία. Οι καταβατικοὶ συνολικοὶ χρόνοις ἀπασχολήσεως τακτικῶν και ἐκτάκτων ἐργατῶν κατά τό 1974 άνηλθε είς 783.383 ἐργασίμους ώρας μντί μισιθής £291,423.000 μέλς.

Εύχαριστίαι.

Ο τήν έκπληρωσιν τούς έργου του Τμήματος Δασών, ίδιως όπό τας διαμορφωθείσας μετά τήν τουρκικήν εισβολήν συνθήκας, υπήρξε μεγίστη και αποτελασματική, έκφραζονται δέ εύχαριστίαι. Έπισης πρός όλα τα 'Υπουργεῖα και Κυβερνητικά Τμήματα διά τό πνεύμα συνεργασίας τό δύο οντούν επέδειξαν, πρός τήν 'Αστυνομίαν, τήν 'Εθνοφρουράν, τήν Ειρηνευτικήν Δύναμιν, τήν 'Αρχήν Τηλεπικοινωνιῶν, τούς Προσκόπους, τό Σώμα 'Οδηγῶν και πρός όλους τούς άλλους όργανους διά τήν βοήθειαν τήν δύοιαν προσέφερον πρός τό Τμήμα Δασών. Τέλος πολλαί εύχαριστίαι έκφραζονται πρός όλους τούς Δασικούς υπαλλήλους, οι δύοι με έξαιρετικόν γέγονον και με υψηλόν πνεύμα εύθυνης προσέφερον όφειδώς τας υπηρεσίας των διά τήν έκπληρωσιν τῶν σκοπῶν και έπιδιώξεων τούς Τμήματος πρός άναπτυξιν τῆς Δασοκομίας και τού τόπου γενικώτερον.

'Εν Λευκωσία τῇ 16ῃ 'Ιουλίου, 1975.

ΑΧ/ΕΔΜ/ΑΥ

